

Kantelu

Kantelija

Kalle Willman

Kantelun kohde

Joutsan kunta

Ratkaisu

Lupa- ja valvontavirasto saattaa jäljempänä esitetyn käsityksensä Joutsan kunnan tietoon.

Asian kuvaus

Kantelu

Kalle Willman (jäljempänä "kantelija") on Lupa- ja valvontavirastolle 8.7.2026 saapuneessa kantelussa moittinut Joutsan kunnan (jäljempänä myös "kunta") menettelyä.

Kantelun mukaan kunnanhallitus ei ole tehnyt päätöstä pöytäkirjan tarkastustavan muuttamisesta, mutta kuitenkin pöytäkirjaan on kantelijan vastustuksesta huolimatta kirjattu ilman esittelijän esiteltyä päätöstä, että "Toimielin valitsee tämän pöytäkirjan tarkastajiksi kaksi jäsentä keskuudestaan. Pöytäkirja tarkastetaan välittömästi kokouksen jälkeen". Kantelun mukaan teksti on vuosia kuulunut seuraavasti "Toimielin valitsee pöytäkirjan tarkastajiksi kaksi jäsentä keskuudestaan". Kantelijan mukaan tämä menettely vallitsee kaikissa kunnissa, paitsi tilanteessa, jossa päätöksellä on erityinen kiire. Kantelijan mukaan näin ei ollut kyseisessä kokouksessa. Kantelijan mukaan tämän kaltainen menettely on myös kuntaliiton suositus.

Kantelun mukaan pöytäkirjan välitön tarkastaminen käytössä olevalla Innofactor-järjestelmällä tarkoittaa sitä, että kunnanhallituksen jäsenillä tulee olla yleensä kokouksessa mukana kännykkä, jossa on mobiilivarmennemahdollisuus tai pankkitunnukset, jotta tarkastus on mahdollista heti kokouksen jälkeen suorittaa. Kantelun mukaan

jäsenille ei voida asettaa tämän kaltaista vaatimusta, koska vaalilaki eikä perustuslaki tunne tätä edellytystä asettua ehdolle ja tulla valituksi luottamushenkilöksi. Kantelun mukaan monen kunnan käyttämät kokousohjelmat mahdollistavat tarvittaessa välittömän tarkastamisen.

Kantelija esittää, että Lupa- ja valvontavirasto kiinnittää kunnan huomiota yllä esitettyyn lainvastaiseen menettelyyn ja kieltää kyseisen käytännön. Kantelun mukaan Kuntaliitto on todennut useissa lausunnoissaan, että luottamushenkilö ei ole velvollinen käyttämään omia laitteitaan tai tunnistautumismenetelmiään kunnan tehtävien hoitamiseen. Pankkitunnukset ovat henkilökohtaisia ja tarkoitettu yksityisiin asioihin. Kantelun mukaan kunta ei voi edellyttää niiden käyttöä julkisen vallan tehtävissä. Kantelun mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää työvälineet. Jos kunta haluaa käyttää Innofactorin sähköistä tarkastusjärjestelmää on kunnan tarjottava kunnan omat tunnistautumismenetelmät ja laitteet, sekä huolehdittava siitä, että järjestelmä on yhdenvertaisesti käytettävissä.

Selvitykset

Kanteluasian selvittämiseksi Lupa- ja valvontavirasto on selvityspyynnöllä 13.8.2026 pyytänyt Joutsan kunnalta selvitystä kantelussa mainituista seikoista.

Joutsan kunta on toimittanut Lupa- ja valvontavirastoon 25.8.2026 saapuneen selvityksen.

Kunnanhallitus toteaa selvityksessään, että vastoin kantelijan näkemystä kunnanhallitus on jokaisessa kokouksessaan päättänyt pöytäkirjan tarkastamistavasta. Selvityksen mukaan myöskään pöytäkirjan allekirjoittamistapa ei ole muuttunut ja vahva tunnistautuminen pöytäkirjan sähköisessä allekirjoittamisessa on tarpeellinen tarkastavat allekirjoittajat pöytäkirjan sitten kotona tai kokouksen jälkeen kokouspaikalla.

Lupa- ja valvontaviraston ratkaisun perustelut

Kuntalain (410/2015) 3 luvun 10 §:n 2 momentin mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien mukaan. Hallintolain (434/2003) 53 b §:n 1 momentin mukaan valvova viranomainen ryhtyy niihin toimenpiteisiin, joihin se hallintokantelun perusteella katsoo olevan aihetta.

Hallintolain 53 c §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi hallintokantelun johdosta antaa kunnalle hallinnollista ohjausta. Selvyyden vuoksi Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että hallintokantelun johdosta ei ole mahdollista esimerkiksi nimenomaisesti kieltää kuntaa noudattamasta tiettyä menettelyä pöytäkirjan tarkastamisessa.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kantelijan mukaan kunnanhallitus on ilman asianmukaista esittelyä tai päätöksentekoa muuttanut pöytäkirjan tarkastustapaa. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kuntalain 90 §:n mukaan hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset pöytäkirjan laatimisesta, tarkastamisesta ja tiedoksi antamisesta. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kunnan hallintosäännön 145 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Asiassa saadun selvityksen mukaan kunnanhallitus on jokaisessa kokouksessa päättänyt tarkastustavasta. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kunnan hallintosäännön mukaan pöytäkirja on mahdollista tarkastaa sähköisesti. Asiassa ei tältä osin ole ilmennyt virheellistä tai lainvastaista menettelyä.

Kantelijan mukaan pöytäkirjan välitön tarkastaminen kunnan käyttämän Innofactor -järjestelmän avulla tarkoittaa käytännössä sitä, että luottamushenkilö on velvollinen käyttämään omia tunnuksiaan vahvan sähköisen tunnistautumisen suorittamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että kuntalaissa tai kunnan hallintosäännössä ei yksilöidysti säädetä tai määrätä siitä, miten luottamushenkilön vahva sähköinen tunnistautuminen tulisi järjestää. Edellä todetulla tavalla sähköinen tarkastaminen on mahdollista. Saadun selvityksen mukaan kunnan käytössä oleva palvelu edellyttää vahvaa sähköistä tunnistautumista. Saadun selvityksen mukaan luottamushenkilöt tunnistautuvat palvelussa henkilökohtaisilla tunnuksillaan, eikä kunnalla ole tarjota vaihtoehtoisia tapoja tunnistautua palvelussa.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että vaikka asiasta ei ole nimenomaisesti säädetty, voidaan kunnalla katsoa olevan velvollisuus huolehtia siitä, että luottamushenkilöllä on tosiasialliset mahdollisuudet hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti. Lupa- ja valvontaviraston käsityksen mukaan kunta ei voi lähtökohtaisesti edellyttää, että luottamushenkilöllä on käytössään vahvan sähköisen tunnistautumisen edellyttämät laitteet tai tunnuksien. Edellä olevan perusteella Lupa- ja valvontaviraston käsitys on, että kunnalla tulisi olla tarjota myös vaihtoehtoinen tunnistautumismenetelmä pöytäkirjan sähköisen tarkastustehtävän hoitamiseksi, jotta

luottamushenkilöllä on tosiasiallinen mahdollisuus tehtävän asianmukaiseen hoitamiseen myös siinä tilanteessa, jossa tarvittavia tunnuksia ei ole tai henkilökohtaisia tunnuksia ei haluta tehtävän hoitamisessa käyttää.

Lupa- ja valvontavirasto saattaa edellä todetun käsityksensä kunnan tietoon. Kokonaisuutena arvioiden Lupa- ja valvontavirasto katsoo hallintolain 53 b §:n 1 momentin nojalla, ettei asia anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Sovelletut säännökset

Perusteluissa mainitut

Lisätiedot

Lisätietoja antaa tarvittaessa juristi Tuomo Ollula, puhelin 0295 254 000 (vaihde)

Muutoksenhaku

Hallintolain (434/2003) 53 d §:n mukaan hallintokanteluasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla.

Johtava juristi

Pepe Uskelin

Juristi

Tuomo Ollula

Jakelu

Kalle Willman

Joutsan kunta

Tämä asiakirja LVV-U/104989/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/104989/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Uskelin Pepe 07.09.2026 13:26

Esittelijä Ollula Tuomo 07.09.2026 13:24